

דף לא.

עין משפט ג.

או"ה סימן תכח פעיף ה

ה. ו. פרשת האזינו מחלקין פרשיותיה כדרך שהיו מחלקין אותה במקדש שהיו קורין השירה פעם אחת לששת ימי השבוע ז וסימן הזי"ו ל"ך, שהם ה'אזינו, ז'כור, י'רכיבהו, ו'ירא, ל'ו חכמו, כ'י אשא אל שמים ידי עד סוף השירה, והשביעי קורא מסוף השירה עד סוף הפרשה ח.

דף לא:

עין משפט א.

ח"מ סימן יד פעיף א

א. שני בעלי הדין ט שאחד אומר נלך לביה"ד הגדול ואחד אומר נדון כאן, כופין אותו ודן בעירו.

ב. אם אחד מבעלי הדין אמר כתבו ותנו לי מאיזה טעם דנתוני שמא

ז. טעות סופר וצ"ל פעם אחת לששה שבתות והיינו שבכל שבת היו קורין פ' אחד מפ' האזינו, כה"ח אות כ"ט.

ח. אבל בפ' ויבוא משה יכול להוסיף לקרות כמה עולים ולחזור ולקרות, כה"ח אות כ"ח.

ט. ולדעת הרמב"ם היינו אם הנתבע אומר כן אבל לתובע שומעין אם יש רגליים לדבר לטענותיו ללכת לביה"ד הגדול. רמב"ם פ"ג, ומסנהדרין דף ל"א ע"ב מרב ספרא אמר ר' יוחנן. והשו"ע העתיק לשון הרמב"ם דאינו מחלק בין ביה"ד הגדול לבית הועד שהוא מקום קיבוץ חכמים. אבל התוס' והרא"ש מחלקין וס"ל דעל בית הועד אמרו בגמ' דשומעין לתובע האומר לילך שם כשיש רגליים לתביעתו, ואין שומעין לנתבע האומר כן. אפי' שהנתבע אומר שאני אתן לו כל הוצאותיו. אבל באומר לביה"ד הגדול שומעין גם לנתבע מ"מ בזמן הזה אין נוהגין לכפותו. סמ"ע ס"ק א'.

טעיתם, כותבים ונותנים לו, ואח"כ מוצאים ממנו מיד מה שחייבו אותו.

א. בלוח ומלוה וכן בנגזל או ניזק שיש להם עדות או ראייה לדבריו אם אמר נלך לביה"ד הגדול, שומעין למלוה, וה"ה לנגזל ולניזק, וכופין הצד שכנגד ללכת אחריו, אבל בטענות שותפין או טענות שווים אין שומעין לאחד להכריח חברו ללכת איתו לביה"ד הגדול, אלא דן עמו במקומו או נשבע ונפטר, וה"ה בזמן הזה שאין ביה"ד הגדול. וי"א דבי"ד חשוב שבכל דור הוא ביד"ג.

הגה: ד. נתבע יכול לדחות חברו מלדון עמו עד שלושה ימים, אבל אורח שתובע לבני העיר צריך לדון עמו מיד ולא יכולים לדחותו, וה"ה בני העיר שתובעים האורח דנים אותו מיד.

י. פי' דאין צורך לכתוב לו טעמים וראיות אלא הטענות. וכאן מיירי שדנים אותו בעירו ע"י כפייה, וע"כ כותבין לו, כ"כ בסמ"ע ס"ק ב'.

כ. ואם יביא כתב מביה"ד הגדול, שטעו יחזירו לו מה שהוציאו מידו. סמ"ע.

ל. כך פירש הסמ"ע את דברי השו"ע בסעיף א' ד"ה במה דברים אמורים ע"ש.

מ. והיינו כשאין המלוה הולך בלא"ה לשם, אבל אם הולך לשם המלוה בלא"ה, גם הלוה כופה למלוה. כ"כ המהרי"ק. ועיין בש"ך ובקצות ס"ק א'. וכיום אין נפ"מ כי אין לנו בי"ד הגדול כמש"כ הרמ"א.

נ. ודעת הטור בשם ר"ת הביאו הרמ"א דאין חילוק וכל אחד גם בטענות שוות יכול לכוף חברו ללכת לביה"ד הגדול, אבל היום נהגו כל זמן שיש בי"ד בעירו אין אחד יכול לכוף כי אין לנו עכשיו בי"ד הגדול מהרי"ק.

ס. אבל אם יש חכמים גדולים מומחים ורבים או במקומות שיש תלמידים שאינם כמותם אם אמר המלוה נלך לפלוני ופלוני הגדול ונרון לפניו, כופין את הלוה והולך עמו.

ע. והסמ"ע בס"ק י"ב כתב דוקא בנותן קצת אמתלא לדחייתו אז שומעין לו עד יום ג' כדינא דגמ', והטעם דלמא אניס ליה, אבל כשהוא בעיר מנדין אותו ביום הראשון.

פ. מרדכי בשם מהר"ש ברמ"א. ומהרי"ק בשורש י"ד.

הגה: ה. התובע הולך אחר ^ז הנתבע אם הנתבע בעיר אחרת, אע"פ שבעיר התובע בי"ד יותר גדול ואפי' לנתבע יש מעות בפקדון בעיר התובע, ^ק אא"כ יכול לעכב את מעותיו ואז ^ר מודיעים לנתבע ודנים במקום שמעותיו שם.

הגה: ו. אם יש לו תביעה נגד בנו, ^ש צריך הבן לילך אחר אביו אף שהוא הנתבע.

הגה: ז. עשיר ^ת מוחזק אלם בעירו מוצאין אותו לדון בעיר אחרת, אף שהוא הנתבע ואפי' שהבי"ד שבעירו של הנתבע יותר גדול.

צ. מגמ' בבא קמא דף מ"ו ע"ב מאן דכאיב ליה וכו'... ובשו"ת יביע אומר חו"מ ח"ז סי' ד' העלה דהגם שהאשה הולכת אחר בעלה מ"מ בי"ד יש לו להתחשב בה אם יש לה ילדים קטנים ואינה יכולה לעזוב אותם לבדם ולקיים הדיון במקומה עיי"ש.

ק. פירוש שהדין נותן שיכול לעכב לו מעותיו קודם שירד עמו לדין כמ"ש בסי' ע"ג כגון אם לא יעקלם יפזרם הנתבע ולא יפרע לו, או לא יוכל להביאו למשפט. סמ"ע ס"ק ט"ו.

ר. ומהרי"ק כתב דנשתרכב המנהג לעקל המעות של הנתבע בכל מקום שהם, ולפ"ז היה נראה דצריך אז לדון עמו שם עם הנתבע ג"כ בכל מקום שעיקלו, מיהו מדברי הרמ"א בסי' ע"ג סעיף י' לא משמע הכי, סמ"ע ס"ק י"ז. ועיין בסי' ע"ג מתי יכול לעכב מעותיו ואז דנים במקום שמעותיו שם, והוא מת"ה סי' ש"ה.

ש. מיור"ד סי' ר"מ סעיף ח'. ע"ש. ואם האשה צריכה ללכת אחרי בעלה גם כשהיא תובעת כמו בבן אחרי אביו, העלה בשו"ת יבי"א ח"ז סי' ד' דאם נישאת בעירו וגרה עמו זמן מה, ואח"כ עזבה לבית אביה לעיר אחרת, צריכה לבוא ולהתדיין במקומו. מ"מ בגלל הילדים הקטנים הבעל חייב להתדיין במקומו. וכן אם הנתבע ת"ח כלפי התובע העלה שם דרך ברבו מובהק התלמיד הולך אחר התובע וכדין בן שהולך אחרי אביו.

ת. וה"ה אם אינו אלם רק שהוא גדול בחכמה ומעלה או שרוב בני העיר סרים למרותו יכול הנתבע לומר שרוצה לדון בעיר אחרת, כ"כ הכנה"ג הביאו הנתובות בחידושים ס"ק י'.

עין משפט ב.

או"ח סימן קכח פעיף ה

ה. ה. לא יעלו הכהנים לדוכן עם נעלים*, אבל בבתי שוקיים מותר.

הגה: ויש מחמירים בבתי שוקיים של עור, ונהגו להקל בקצת מקומות.

א. שזו אחת מט' תקנות שתיקן ריב"ז בר"ה ל"א ע"ב, ובסוטה מ' ע"א ושם הטעם שמא תפסק רצועה ויתכופף לתקנה וחבריו יאמרו עליו שהוא בן גרושה או בן חלוצה. וגם בנעלים שאין בהם רצועה אסור משום לא פלוג, ב"י.

וואפי' בט' באב וביורה"כ שלובשים נעלים של בגד צריך לחלצם, כה"ח אות כ"ח. וכשחולץ נעליו לפני העלייה לדוכן יניחם תחת ספסל או במקום צנוע ולא לעיני כל, כה"ח אות ל'.